

**Akční plán Ministerstva vnitra ČR k realizaci národní strategie protidrogové politiky
na období 2005-2006**

podle struktury stanovené usnesením vlády č. 1305/2004 (NSPP 2005 – 2009)

Oblast protidrogové politiky

Potlačování nabídky drog a primární prevence

v rámci působnosti Ministerstva vnitra

Obsah

Úvod

- I. **Stručná charakteristika situace v oblasti nelegálního obchodu s drogami na území ČR v roce 2004.**

- II. **Výchozí stav**
  - A. **Oblast vzdělávání**
  - B. **Systémová a organizační opatření**
  - C. **Oblast prevence kriminality**
  - D. **Prosazování práva**
  - E. **Legislativní opatření**
  - F. **Detekce drog u účastníků silničního provozu**
  - G. **Mezinárodní spolupráce**

- III. **Cíle, strategie a opatření**

Úvod

Dne 22. prosince 2004 byla usnesením vlády č. 1305 schválena Národní strategie protidrogové politiky na období 2005 - 2009 (dále jen „národní strategie“). Uvedeným usnesením bylo příslušným ministrům uloženo zpracovat akční plány realizace národní strategie a předložit je ministru a předsedovi Legislativní rady vlády do 31. března 2005. Národní strategií byla současně stanovena struktura akčních plánů. Akční plán MV ČR a Policie ČR k realizaci národní strategie na období 2005 - 2006, navazuje na předchozí dokument zpracovaný na období 2003 - 2004 (schválen ministrem vnitra dne 24. června 2003) a rozvíjí cíle nové národní strategie v resortu MV ČR. Materiál obsahuje stručnou charakteristiku situace v oblasti nelegálního obchodu s drogami na území ČR v roce 2004, a východiska pro jednotlivé cíle a aktivity, které mají být realizovány v období 2005 - 2006, včetně některých dalších opatření, které jsou plánovány na období 2007 - 2008.

Struktura akčních plánů schválená Národní strategií protidrogové politiky na období 2005 - 2009 :

Komponent	Charakteristika
Výchozí stav	popis a analýza současné situace s identifikovanými problémy, potřebami a prioritami
Hlavní cíl	obecný cíl k němuž bude protidrogová politika směřovat
Specifické cíle	více specifické popisy stavu, kterého chce protidrogová politika prostřednictvím aktivit docílit, podporují obecný cíl
Indikátory	každý specifický cíl by měl mít indikátor dosažení cíle, stejně jako definovanou metodu jak dosažení cíle verifikovat
Strategie	metody použité za účelem dosažení hlavního a specifických cílů
Aktivity	každá strategie sestává z řady různých aktivit, jež jsou plánovány a prováděny v logickém sledu
Gestor	odpovědné ministerstvo nebo jiný orgán veřejné správy
Výstupy	konečné produkty jednotlivých aktivit
Milníky	mají být zpravidla dosaženy k určitému termínu a v určité posloupnosti, ověřují, zda se plánovaná opatření a intervence vyvíjejí správným směrem
Výsledky	dosažené změny oproti původním stavu

I.

Stručná charakteristika situace v oblasti nelegálního obchodu s drogami na území ČR v roce 2004.

(čerpáno z Výroční zprávy Národní protidrogové centrály Služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR za rok 2003 a 2004)

- omamné a psychotropní látky (dále jen „OPL“), zejména marihuana, extáze a pervitin jsou rozšířeny i do menších měst a obcí,
- pachatelé, nejen organizované trestné činnosti věnují značné úsilí používání sofistikovanějších metod konspirace,
- zločinecké organizace využívají ke svým aktivitám nejnovější techniku,
- trestná činnost v oblasti obchodu s OPL v ČR, páchána jednotlivými etniky a národnostními menšinami, se vyznačuje značnými specifiky,
- zabavování výnosů z trestné činnosti se stalo důležitým opatřením v eliminaci aktivit organizovaných zločineckých skupin, zabývajících se nelegálním obchodem s OPL,
- dochází ke stále větší diferenciaci kvality jednotlivých drog v závislosti na distribučních sítích, nejnižší kvalita (obsah účinné látky) vykazují OPL zajištěné u Romů a osob Vietnamské národnosti,
- u distributorů dochází k držení minimálního množství OPL,
- k distribuci OPL jsou i nadále využívány děti do 18 let věku.

Obchod s cannabidem

- dochází k nárůstu hydrophonického pěstování marihuany s vysokým obsahem THC (až 20%), a to nejen v malých, domácích pěstírnách, ale hlavně ve velkých uzavřených prostorách, schopných produkovat řádově tisíce rostlin několikrát ročně, (v roce 2004 byly odhaleny 3 hydrophonní pěstírny marihuany v okolí Prahy patřících skupině osob, které nelegálně obchodovaly s OPL a se zbraněmi,
- vzrůstá dovoz hašiše do Evropy z asijských zemí, a to především z Nepálu, Indie a Thajska.

Množství drogy zajištěné orgány celní správy a útvary Policie ČR

látko	2003	2004
Cannabis (g)	77 816,90	168 528
Cannabis – rostliny (ks)	3 125	1 617
Cannabis – sazenice (ks)	5	118
Cannabis – semena (g)	468,5	98
Hašiš (g)	64 805	22 693

Obchod s heroinem

- u zadržených zásilek heroinu přetrvává trend snížení koncentrace obsahu heroinu ve směsi,
- zásilky heroinu jsou převáženy v malém množství (cca 1-3 kg), což snižuje riziko finančních ztrát při jejich zadržení,

- ČR je v obchodu s heroinem zejména zemí tranzitní, případně na našem území dochází k dělení větších zásilek na menší, které jsou dále distribuovány do cílových zemí.

Množství drogy zajištěné orgány celní správy a útvary Policie ČR

látka	2003	2004
Heroin (g)	9 135,2	35 904

Obchod s kokainem

- pašování kokainu kopíruje trend obchodu s heroinem – větší počet menších zásilek,
- znovu dochází k pašování kokainu v trávicím traktu, na němž se podílejí občané ČR ze sociálně slabších vrstev obyvatelstva,
- kokain je dovážen zejména z Nizozemí, jeho bývalých kolonií a zdrojových oblastí Jižní Ameriky.

Množství drogy zajištěné orgány celní správy a útvary Policie ČR

látka	2003	2004
Kokain (g)	2 533,6	3 283

Obchod s pervitinem

- tradiční drogou vyráběnou v ČR zůstává pervitin, který je vyráběn v menším množství v „domácích“, avšak profesionálně zařízených laboratořích,
- distribuce pervitinu je organizována různými skupinami pachatelů, a to jak českými občany, tak skupinami ruskojazyčnými, skupinami osob z bývalé Jugoslávie, bulharskými, arabskými a dalšími,
- pokračuje prodej pervitinu do SRN a dalších evropských států,

Množství drogy zajištěné orgány celní správy a útvary Policie ČR

látka	2003	2004
Pervitin (g)	9 630	3 423

Obchod s tabletami extáze (XTC)

- pokračuje růst distribuce a spotřeby drogy extáze,
- hlavní zdrojové země tablet extáze jsou Nizozemí, Belgie, Polsko a Bulharsko,

Množství drogy zajištěné orgány celní správy a útvary Policie ČR

látka	2003	2004
XTC/MDMA (g)	4 850, 80	25
XTC/MDMA (tbl)	51 691,5	108 379

Podrobnější statistiky o situaci nelegálního obchodu s drogami a množstvím jejich zajištění orgány celní správy a útvary Policie ČR dle jednotlivých období je k dispozici ve Výročních zprávách Národní protidrogové centrály Služby kriminální policie a vyšetřování Policie ČR (dále jen „NPC“) na internetových stránkách Ministerstva vnitra – www.mvcr.cz.

II.

Výchozí stav realizace protidrogové politiky

Výchozí stav popisuje realizaci protidrogové politiky v resortu MV na základě vyhodnocení Akčního plánu MV a Policie ČR na období 2003 - 2004 (vyhodnocení jednotlivých úkolů Akčního plánu MV a Policie ČR na období 2003 - 2004 je součástí samostatného materiálu, který je předložen ke schválení vedení MV). Současně obsahuje východiska pro navrhované cíle, strategie a opatření, které rozvíjí hlavní cíle Národní strategie protidrogové politiky na období 2005 - 2009 v resortu MV v souvislosti se současným stavem a trendy v oblasti drog na území ČR.

II/A Oblast vzdělávání

Vzdělávání policistů bylo jednou z hlavních priorit Akčního plánu MV a Policie ČR k realizaci národní strategie protidrogové politiky na období 2003 - 2004. K tomuto účelu směřovala celá řada úkolů minulého Akčního plánu (jednalo se o úkoly č. 2, 3, 4, 8, 18, 19, 20). Nové poznatky a trendy v problematice drog a drogové kriminality jsou průběžně a operativně zohledňovány v celém systému vzdělávání.

V profilech absolventů základní odborné přípravy (dále jen ZOP⁶) pro příslušníky Policie ČR ve středních policejních školách MV byla, dle požadavků Policejního prezidia ČR (dále jen „PP ČR“), nově zpracována problematika drog a drogové kriminality. V této souvislosti došlo k modernizaci vzdělávacích programů v problematice drog zejména u předmětů pořádková, dopravní a kriminální služba. Rozšířené a aktualizované programy byly vypracovány za úzké součinnosti s NPC. Nová nástupní ZOP bude zahájena v předpokládaném termínu září 2005.

V souladu se schválenou „Koncepcí dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků policejních škol MV“ byli v roce 2004 v problematice drog proškoleni učitelé a instruktoři středních policejních škol MV a školních policejních středisek správ krajů, včetně pedagogů působících na Policejní akademii ČR. Proškolení proběhlo formou metodického zaměstnání na téma „Současný stav drogové scény v ČR“. Výše uvedeným pedagogům byly předány nové poznatky Policie ČR v boji s drogovou kriminalitou, včetně aktuálních informací týkajících se problematiky tzv. klubových drog, syntetických drog a zneužívání anabolických steroidů. Dalším cílem zaměstnání bylo posoudit změny, ke kterým došlo po vstupu do EU na drogové scéně ČR a v oblasti nakládání s prekurzory. Odborným garantem za obsahovou stránku zaměstnání byli rovněž pracovníci skupiny metodiky a prevence NPC.

Ke zdokonalování policejní práce ve vztahu k uživatelům OPL byla NPC v roce 2003 vypracována publikace „Činnost policistů v souvislosti s nealkoholovou toxikomanií“. Jedná se o materiál, který je zpracován formou manuálu a obsahuje jak osvědčené metody a postupy pro policisty, kteří se v přímém výkonu služby setkávají s uživateli drog, tak právní normy a příslušné interní akty řízení, vztahující se k drogové kriminalitě, jimiž je policista vázán a poskytuje základní přehled o současné drogové scéně v České republice. NPC dále byl v roce 2004 vypracován návrh manuálu pro postup příslušných policistů v případě zjištění úmrtí toxikomana.

Podle edičního plánu Odboru vzdělávání a správy policejního školství MV pro rok 2003 - 2004 bylo dokončeno zpracování odborné učebnice „Kriminalistika část I. a II.“, kterou zpracoval kolektiv autorů ze SPŠ MV Holešov, s rozsahem 150 stran. Další publikace - učebnice „Základy kriminologie“, zpracoval autorů ze SPŠ MV Holešov, v rozsahu 100 stran. Obě učebnice jsou určeny pro všechny SPŠ MV. V neposlední řadě byla vydána učebnice „Vybrané sociálně - patologické jevy - sborník učebních textů II.“, kterou zpracoval kolektiv autorů ze SPŠ MV Praha - Hrdlořezy, v rozsahu 100 stran. Učebnice je určena pro studenty základní odborné přípravy.

Primární protidrogová prevence je ze strany Policie ČR realizována především prostřednictvím pracovníků Preventivně informačních skupin (dále jen „PIS“) Policie ČR a dalších policistů z nejrůznějších útvarů. Preventivní programy jsou v této oblasti zaměřovány na nejvíce ohroženou cílovou skupinu dětí a mládeže. Je mimo jakoukoliv pochybnost, že tato cílová skupina vyžaduje specifický přístup, čemuž je nutné adekvátně přizpůsobit formu a náplň preventivních aktivit. Maximální míra účinnosti preventivních programů bude vždy záležet především na jejich tvůrcích a realizátorech, kteří musejí být vybaveni náležitými odbornými kompetencemi a pedagogickými dovednostmi. V uplynulých letech byli v primární protidrogové prevenci mezi mládeží vzdělávání pouze pracovníci PIS, a to formou krátkodobých kursů. Je proto nezbytné, zavést systém dlouhodobého vzdělávání pracovníků PIS a příslušných policistů, v oblasti primární protidrogové prevence mezi mládeží. Vybudování a zavedení takového systému do praxe bude poměrně časově náročné. MV proto v rámci stávajícího akčního plánu vytvoří jednotnou metodiku a postup pro realizátory programů primární prevence (dále viz kapitola Primární prevence), z nichž bude, při tvorbě obsahové náplně výše uvedeného systému vzdělávání, vycházeno.

V souvislosti s níže popsaným stavem v oblasti detekce drog u účastníků silničního provozu je nutné proškolení policisty zařazené u služby dopravní policie k identifikaci vnějších znaků užití OPL. V rámci akčního plánu na následující období (2007 - 2008) bude výše uvedená problematika rozpracována (pomůcky, studijní materiály) a zařazena do systému vzdělávání budoucích policistů, kteří se na službu u dopravní policie připravují.

II/B Systémová a organizační opatření

V návaznosti na usnesení vlády č. 549 ze dne 4. června 2003 k závěrům bodu 1. 9. Projektu Phare Twinning 2000 „Posílení národní protidrogové politiky“, bylo navrženo doplnění číselníku Evidenčního statistického systému kriminality (dále jen „ESSK“) tak, aby byla vytvořena speciální sestava vypovídající o počtech a struktuře majetkové, násilné a mravnostní trestné činnosti páchané pod vlivem OPL nebo trestných činů motivovaných snahou získat finanční prostředky na nákup OPL. Jedná se o opatření, které by mělo umožnit sledování tzv. sekundární drogové kriminality. PP ČR zpracovává statistiku trestné činnosti spáchané pod vlivem OPL, a to v rozdělení na alkohol a jednotlivé druhy drog. V současné době neexistuje, a to ani v rámci struktur EU, exaktní definice „sekundární“ drogové kriminality. K odstranění tohoto nedostatku byly v roce 2004 ve spolupráci Europolu a EMCDDA (Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogové závislosti) zahájeny přípravy na vypracování výše uvedené definice. Výše uvedená změna ESSK bude tudíž provedena až po vytvoření jednotné definice „sekundární“ drogové kriminality v rámci struktur EU.

Snižování dostupnosti a zneužívání jak legálních, tak nelegálních drog na místní úrovni se neobejde bez vzájemné spolupráce všech subjektů, které se problematikou drog v dané oblasti zabývají. V kontextu uplatňování tří základních strategií - snižování nabídky drog, snižování poptávky po drogách a snižování potencionálních rizik spojených s jejich užíváním, jsou hlavními partnery na místní úrovni Policie ČR, regionální protidrogový koordinátor, působící v obcích s rozšířenou působností, a příslušné nevládní organizace. Předpokladem pro funkční spolupráci je existence jednoduchých a přímých komunikačních mechanismů, založených především na vzájemné důvěře a respektu. K odstranění eventuálních předsudků a komunikačních bariér by mohlo přispět navázání osobních vztahů mezi zástupci výše uvedených subjektů. V této souvislosti MV zabezpečí jmenování kontaktních osob – policistů, kteří se zabývají odhalováním a vyšetřováním kriminality spojené s drogami na okresních ředitelstvích Policie ČR, kteří budou iniciovat pravidelná setkání s regionálními protidrogovými koordinátory, působícími na obcích s rozšířenou působností a se zástupci příslušných nevládních organizací, působících v daném regionu. Účelem takových setkání by měla být výměna informací, vzájemná podpora a plánování společných opatření, směřujících k omezování dostupnosti a zneužívání drog v daném regionu.

K přímé aplikaci, nebo k výrobě syntetických drog bývá velmi často využíváno léků a léčivých přípravků, které jsou získávány z lékáren, a to často i s vědomím či za účasti jejich pracovníků. Po změně územně správního uspořádání ČR došlo k přenosu některých kompetencí z ústředních orgánů státní správy na krajské úřady, nebo na jiné subjekty státní správy. V oblasti kontroly dodržování nakládání s OPL a prekursorů ve smyslu zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů, je k takovým kontrolám, (statut „inspektora“) za určitých podmínek oprávněn i příslušník Policie ČR. Tohoto oprávnění Policie do současné doby nevyužívá, ačkoliv se jedná o zdroje, které se poměrně významně podílejí na zásobování drogové scény v ČR. V této souvislosti je třeba určit policisty, zařazené u služby kriminální policie a vyšetřování, kteří budou, dle § 34 odstavec 1 písm. b) zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů, oprávněni k provádění kontrol v lékárnách.

II/C Oblast prevence kriminality

Do této oblasti rovněž směřovalo několik úkolů Akčního plánu. Problematika kriminality související s drogami byla stanovena jako jedna z priorit pro realizaci Programů prevence kriminality na místní úrovni jak pro rok 2004, tak i pro rok 2005.

V rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni byl v roce 2003 Odbor prevence kriminality MV ve spolupráci s MČ Praha 5 vypracován komunitní projekt, jehož cílem je propojení státních institucí a občanského sektoru nad společným tématem - kriminalita dětí a mládeže. V rámci projektu byl v Městské části Praha 5 (dále jen „MČ“), jako jediný svého druhu v Praze, vybudován stacionář pro děti ohrožené sociálně patologickými jevy a užíváním návykových látek. Vybudování stacionáře bylo v rámci Programu prevence kriminality na místní úrovni – PARTNERSTVÍ v roce 2003 podpořeno částkou 1 348 000,- Kč. Provoz stacionáře byl zahájen na jaře 2004 ambulantními programy, stacionární část funguje od září 2004. Ambulantní program stacionáře je otevřený pro všechny městské části hl. m. Prahy, stacionární program slouží klientům z MČ Prahy 5. V rámci uvedeného projektu bylo zřízeno několik pracovních skupin složených z pracovníků škol, odboru sociální prevence MČ Prahy 5, policistů, státní zástupkyně a zástupců občanských sdružení zabývajících se uvedenou

problematikou. Pro členy těchto pracovních skupin je připravován blok společného vzdělávání. Odbor prevence kriminality MV v projektu zajišťuje asistenční službu a podílí se na tvorbě a praktickém ověřování metod a postupů navrhovaných a ověřovaných v dané komunitě a na tvorbě společného vzdělávacího programu. V roce 2004 pokračoval projekt výstavbou komunitního nízkoprahového centra pro rizikovou mládež na sídlišti Barrandov (projekt byl podpořen v roce 2004 v rámci programu PARTNERSTVÍ).

Formou odborných seminářů pokračuje také Preventivní projekt pro střední školy, jehož cílem je vzdělávání ředitelů škol a pedagogických pracovníků v oblasti šikany ve školách, právního vědomí a zneužívání návykových látek. OPK vypracoval pro semináře pracovní a učební texty a ve spolupráci se specialisty, zejména z řad Policie ČR a orgánů sociálně právní ochrany dětí, zajišťoval přednáškovou činnost. V roce 2004 byli proškoleni manažeři škol a někteří pedagogičtí pracovníci z hl. m. Prahy, ze Středočeského, Jihočeského, Královehradeckého, Karlovarského a Jihomoravského kraje (celkem 1045 pedagogů).

Primární prevencí v oblasti zneužívání drog se zabývají především pracovníci PIS a policisté z nejrůznějších útvarů Policie ČR, kteří své programy realizují především ve školách a školských zařízeních. V současné době však neexistuje jednotný metodický přístup k jejímu provádění, jehož důsledkem je různý stupeň kvality a efektivity výše uvedených programů. K odstranění tohoto nedostatku bude MV vytvořen modelový program a k němu vypracována jednotná metodika a postup, který bude příslušnými realizátory primární prevence využíván. Bude se jednat o stanovení minimálního okruhu témat a rozsahu informací, které bude cílové skupině předáno. Modelový program bude zaměřen zejména na zvyšování právního vědomí, nebezpečí využívání nezletilých distributorů drog, včetně nebezpečí zneužívání legálních drog a anabolických steroidů. Vypracovaná metodika bude obsahovat základní pedagogický přístup, který bude při aplikaci programu používán. Kromě útvarů Policie ČR, vykonávají primární prevenci i obecní policie. K umožnění efektivnějšího plánování programů primární prevence sestaví MV přehled preventivních aktivit a metod používaných obecními policiemi, včetně příkladů dobré praxe, kterými se mohou jejich zřizovatelé inspirovat.

Současná situace na drogové scéně v ČR vypovídá o stále rostoucím zneužívání drog mezi Romy a imigranty. Jedná se o více méně uzavřené komunity, k nimž je třeba zaujmout specifický přístup. Kromě preventivních programů, které je nutno pro tyto cílové skupiny realizovat, je třeba přikročit i k efektivnějším způsobům odhalování a vyšetřování drogové kriminality, která se uvnitř těchto komunit vyskytuje. V rámci Národní strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k národnostním a etnickým menšinám, kterou vzala Vláda ČR na vědomí usnesením č. 85 ze dne 22. ledna 2003 a navazující zprávě o plnění jejich úkolů, byly k 31. lednu 2005, při všech krajských správách Policie ČR zřízeny funkce styčných důstojníků pro problematiku menšin a ustaveny jejich pracovní skupiny. Tito policisté se mimo jiné specializují na kriminogenní potenciály (k nimž patří i zneužívání drog) menšinových komunit v regionu. Účinnost mechanismu styčného důstojníka byla potvrzena v roce 2003 a 2004 formou pilotního projektu realizovaného na Policii ČR, správě Západočeského kraje.

Další skupinou osob, na kterou je třeba zaměřit pozornost v oblasti prevence je skupina tzv. experimentátorů s drogami. Reagujeme tím na nárůst tzv. rekreačního zneužívání především konopných drog a extáze u mladých lidí. Velkým bezpečnostním rizikem je stále častější využívání dětí k distribuci drog. I tato skutečnost bude v rámci preventivních programů realizovaných na základních školách náležitě zohledněna.

II/D Prosazování práva

K prosazování práva na úseku boje proti nezákonnému obchodování s drogami nelze přistupovat odděleně od ostatních aktivit organizovaného zločinu. Organizovaný zločin zasahuje řadu oblastí společenských aktivit, které patří z hlediska působnosti orgánů veřejné správy do gesce mnoha resortů. Zodpovědnost za koordinaci činnosti jednotlivých subjektů v boji proti organizovanému zločinu převzala Bezpečnostní rada státu. Jejimi členy jsou (kromě předsedy vlády) ministři vnitra, zahraničních věcí, obrany, financí, průmyslu a obchodu, dopravy, informatiky a ministryně zdravotnictví.

Rámcovým dokumentem v boji s organizovaným zločinem je „Aktualizovaná koncepce boje proti organizovanému zločinu“, která byla přijata vládou usnesením č. 1044 ze dne 23. října 2000. K dalším dokumentům, které s touto problematikou souvisí lze uvést - „Zpráva o korupci v České republice v roce 2003 a o plnění Aktualizovaného vládního programu boje proti korupci“, (přijata usnesením vlády č. 480 ze dne 19. května 2004), „Národní strategie boje proti obchodování s lidmi za účelem sexuálního vykořisťování v ČR“, (schválena usnesením vlády č. 849 ze dne 3. 9. 2003) a další. Kromě plnění úkolů, vyplývajících z výše uvedených dokumentů se Ministerstvo vnitra mimo jiné zabývá např. zefektivněním mechanismů vedoucích k odčerpávání výnosů z trestné činnosti zločineckých struktur, zavedením institutu tzv. korunního svědka a zkvalitněním výkonu policejní práce při potírání aktivit organizovaného zločinu v oblasti využívání moderních informačních a komunikačních technologií.

Odčerpávání výnosů z trestné činnosti zločineckých struktur

Jak již bylo uvedeno v kapitole I., odčerpávání výnosů z trestné činnosti se stalo klíčovým aspektem v boji proti organizovanému zločinu. Zločinecké struktury jsou tím připraveny o výsledek svého jednání a zároveň o prostředek k páčání další trestné činnosti. Hrozba ztráty výnosů z trestné činnosti může být v některých případech účinnější prevencí (ztráta motivace pro páčání organizované trestné činnosti) než hrozba ztrátou svobody. Odčerpávání zločineckých zisků, však není orgány činnými v trestním řízení plně využíváno. Stále převažuje praxe v ukládání trestů odnětí svobody. Příčinou tohoto stavu je jednak určitá roztržičnost stávající právní úpravy, která odčerpávání výnosů dostatečně neakcentuje, a také nikoliv optimální spolupráce orgánů činných v trestním řízení v této oblasti. Odbor bezpečnostní politiky průběžně analyzuje problémy související s aplikací zákona č. 279/2003 Sb., o výkonu zajištění majetku a věcí v trestním řízení, který nabyl účinnosti k 1. lednu 2004. Byla vypracována zpráva o tom, jak je tento zákon v praxi využíván a v čem spočívají jeho stěžejní problémy. Pod záštitou odboru bezpečnostní politiky byla v lednu 2005 vytvořena pracovní skupina složená ze zástupců Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti, Nejvyššího státního zastupitelství a Útvaru nelegálních výnosů a daňové kriminality SKPV PČR, která se zabývá podrobnou analýzou mechanismů, umožňujících vyhledávání, zajišťování a odčerpávání výnosů z trestné činnosti. Výsledkem její činnosti by mělo být předložení návrhů řešení v legislativní i nelegislativní oblasti. Tím by měly být vytvořeny předpoklady pro zavedení systému, který umožní efektivně odčerpávat co možná největší část nelegálních zisků, a to jak prostředky trestně právními, tak i případně mimotrestními, např. s využitím institutů občanského nebo daňového práva.

Zavedení institutu korunního svědka

Institut korunního svědka je využíván v celé řadě států, kterými jsou např. USA, Itálie či Polsko. Dne 1. července 2001 vstoupil v platnost zákon o zvláštní ochraně svědka a dalších osob v souvislosti s trestním řízením. Zákon řeší komplexní ochranu svědků v nejzávažnějších případech trestné činnosti, především organizované kriminality a představuje tak jednu ze základních podmínek úspěšného boje proti organizovanému zločinu. V současnosti však chybí právní institut dostatečně motivující osoby, které se na činnosti zločinecké organizace přímo účastní k tomu, aby z těchto zločineckých struktur vystoupily a začaly spolupracovat s orgány činnými v trestním řízení. Ministerstvo vnitra proto usiluje o zavedení institutu korunního svědka, kterým by měla být osoba, jež se podílela na trestné činnosti zločinecké skupiny, ale rozhodla se podat svědectví vedoucí k odhalení této zločinecké struktury výměnou za beztrestnost či snížení trestu. Beztrestnost či snížení trestu by přitom mělo být možné této osobě nabídnout již na začátku trestního řízení, přičemž zákon by měl jasně formulovat, za jakých podmínek lze tento institut využít a měl by obsahovat zákonné překážky jeho zneužití. Zakotvením institutu korunního svědka dojde k určitému prolomení zásad legality a oficiality trestního řízení ve prospěch zásady oportunity. Navržené řešení by však mělo být proporcionální a mělo by vycházet z myšlenky, že zájem státu na řádném usvědčení a následném potrestání osob participujících na páchání vyšších forem trestné činnosti s cílem rozbití zločinných struktur, do nichž je obtížné proniknout, převyšuje zájem státu na postihu jednotlivce, který se přímo nebo nepřímo na této trestné činnosti podílel. V souvislosti se zavedením institutu korunního svědka byly v roce 2004, MV iniciovány novelizace trestního zákona a trestního řádu. Uvedené novelizace jsou v současné době ve schvalovacím procesu v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR. Po zavedení institutu korunního svědka do právního řádu ČR, bude nutné průběžně analyzovat jeho využívání orgány činnými v trestním řízení a navrhopvat řešení k odstraňování problémů, souvisejících s jeho aplikací.

Zkvalitnění výkonu policejní práce při potírání aktivit organizovaného zločinu v oblasti využívání moderních informačních a komunikačních technologií.

Jednou z hlavních informačních a komunikačních technologií, které jsou organizovaným zločinem využívány, je internet. Provoz internetových sítí patří mezi telekomunikační činnosti, které v ČR upravuje zákon č. 151/2000 Sb., o telekomunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o telekomunikacích“). Podle tohoto zákona jsou právnické a fyzické osoby (tedy i internetoví operátoři) povinni oprávněným orgánům umožnit připojení zařízení pro odposlouchávání a zaznamenávání telekomunikačního provozu. Ministerstvo vnitra průběžně analyzuje plnění těchto zákonných povinností jednotlivými internetovými operátory a iniciuje jednání o technických možnostech provádění odposlechu a záznamu provozu na internetu. K tomuto účelu byl v lednu roku 2004 odborem bezpečnostní politiky zorganizován odborný seminář, kterého se zúčastnili zástupci oprávněných státních orgánů na straně jedné a zástupci deseti nejvýznamnějších internetových operátorů na straně druhé. Na semináři se přítomní zabývali legislativními a technickými podmínkami monitorování internetového provozu. Vzhledem k prudkému rozvoji informačních a komunikačních technologií byla stávající právní úprava zhodnocena jako nedostatečná. Nejen dynamický technologický vývoj, ale i schválení nového regulačního rámce ES zaměřeného nikoliv jen na telekomunikace, ale na podstatně širší oblast služeb, které náležejí pod pojem „elektronické komunikace“ přiměl Ministerstvo informatiky vypracovat návrh nového zákona o elektronických komunikacích, který nahradí stávající zákon o telekomunikacích. MV se na přípravě uvedeného zákona intenzivně podílelo, a to zejména v oblasti specifikace pravidel, vymezujících spolupráci mezi

telekomunikačními operátory a Policií ČR, při plnění zákonem uložených povinností. Jednalo se např. o konkretizaci mechanismů umožňujících provádění odposlechu, a to nejen telefonických hovorů, ale i datové komunikace. Nový zákon již prošel schvalovacím procesem v Parlamentu ČR a v současné době je předložen k podpisu prezidentu republiky. Po nabytí účinnosti uvedené novelizace, která je plánována na 1. květen 2005, bude nutné průběžně vyhodnocovat nově specifikovaná pravidla spolupráce internetových operátorů s Policií ČR, při plnění jejich zákonem uložených povinností.

Zefektivnění komunikace a vzájemné výměny informací mezi útvary Policie ČR v oblasti potírání drogové kriminality.

V trestně právní oblasti proběhla v poslední době řada významných změn, organizovaný drogový zločin často mění způsoby páchání trestné činnosti, zvyšuje se konspirativnost spojení mezi pachatelí a významně se mění možnosti i v oblasti mezinárodní policejní spolupráce. V této souvislosti je třeba přikročit k zefektivnění komunikace mezi jednotlivými útvary Policie ČR v oblasti odhalování, dokumentování a vyšetřování drogové trestné činnosti prostřednictvím sdílení dobrých zkušeností, osvědčených postupů a metod policejní práce. Kvalitní výměna takových informací umožní předcházet případným omylům či pochybením, které by měly za následek snížení právní kvalifikace odhalené a dokumentované trestné činnosti nebo dokonce zproštění pachatelů obžaloby. V současné době sdílení informací o dobrých zkušenostech probíhá nekoordinovaně, na omezené teritoriální úrovni.

Současná praxe odhalování distribuční sítě syntetických drog na lokální úrovni vede mnohdy pouze k trestnímu postihu jejich nejnižších článků. Pro účinnější postih nejvyšších pater zločineckých struktur je třeba zavést centralizaci informací o výskytu shodných vzorků tablet syntetických drog ve stejné době na různých místech ČR, což umožní operativní koordinaci postupu jednotlivých útvarů Policie ČR, případně bezodkladné navázání spolupráce se zahraničními partnery.

Zvýšení účinnosti spolupráce Policie ČR s orgány celní správy.

Ministerstvo financí a Ministerstvo vnitra uzavřelo v polovině 90. let dohodu o spolupráci, která je rozpracována prováděcím předpisem na úrovni policejního prezidenta a generálního ředitele Generálního ředitelství cel. V uplynulém období byla jak ke smlouvě tak k prováděcímu předpisu zpracována řada dodatků. V souvislosti se vstupem do EU byla novelizována řada zákonů, interních aktů řízení a byly provedeny i organizační změny v rámci obou smluvních stran. V rámci pracovních skupin EU, ustanovených k problematice drog, byla zpracována celá řada doporučení a rámcových rozhodnutí, které stávající prováděcí předpisy pokrývají již velice okrajově. V souvislosti se zkvalitněním plnění mezinárodních závazků v boji proti nelegálnímu obchodování s drogami je nutné provést revizi stávajících, výše uvedených ujednání mezi oběma resorty, za účelem jejich zjednodušení a zpřehlednění.

Snižování dostupnosti legálních drog

Ke snižování dostupnosti legálních drog u dětí mohou, zejména útvary pořádkové policie, přispět zintenzívněním kontroly nad dodržováním zákazu prodeje alkoholických a tabákových výrobků nezletilým osobám. K provádění uvedených kontrol je rovněž zmocněna obecní policie. Oběma subjekty jsou prováděny zejména kontroly v podávání alkoholických nápojů mládeži v nočních klubech a restauracích. Sankce uložené za výše uvedené jednání (tedy podávání alkoholu mladistvým) dle § 30 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění

pozdějších předpisů nejsou evidovány. Pořádková policie eviduje pouze přestupky dle výše uvedeného ustanovení přestupkového zákona, z čehož ovšem nelze vyčíst počet sankcí uložených za podávání alkoholu a tabákových výrobků mladistvým. Obecní policie nemají zákonnou povinnost vést evidenci jednotlivých projednaných přestupků. Přestože pořádková policie kontroly nad dodržováním zákazu prodeje alkoholických nápojů a tabákových výrobků mládeži průběžně provádí, Ministerstvo vnitra, v souladu s prioritami národní strategie, uloží Ředitelství služby pořádkové policie PP ČR jejich zintenzívnění.

II/E Legislativní opatření

Po reformě veřejné správy byla vytvořena síť krajských protidrogových koordinátorů, která je klíčová pro přenos informací a realizaci opatření v souladu s národní protidrogovou strategií na území daného regionu. Vedle těchto povinností plní krajský protidrogový koordinátor úkoly uložené mu samosprávou. Ve většině obcí s rozšířenou působností jsou ustaveni regionální protidrogoví koordinátoři (kontaktní osoby), kteří spolupracují s krajským protidrogovým koordinátorem. Pro tuto spolupráci však, stejně jako pro celou vertikální koordinaci, chybí legislativní opora, která jasně vymezí kompetence jednotlivých subjektů odpovídajících za protidrogovou politiku. Předpokladem pro změnu současného stavu je přijetí zákona, nahrazujícího zákon č. 37/1989 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami způsobenými tabákovými výrobky, alkoholem a návykovými látkami, ve znění pozdějších předpisů (gesce Ministerstva zdravotnictví) a následná novelizace zákona č. 129/2000 Sb. o krajích, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 131/2000 Sb., o hl.m. Praze, ve znění pozdějších předpisů (gesce MV). Nový zákon, který nahradí zákon č. 37/1989 Sb. by měl specifikovat kompetence a postavení krajských protidrogových koordinátorů, včetně jejich vazby na koordinátory na úřadech obcí s rozšířenou působností. K zajištění povinného průběžného vzdělávání krajských protidrogových koordinátorů je nutné zajistit, aby se na ně vztahoval zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů. Po nabytí účinnosti tohoto zákona bude MV přistoupeno k novelizaci výše uvedených zákonů č. 129/2000 a 131/2000 Sb., kde budou výše uvedené role a kompetence realizátorů protidrogové politiky promítnuty. S ohledem na skutečnost, že nový zákon, který nahradí stávající zákon č. 37/1989 zřejmě nebude přijat v období platnosti předloženého akčního plánu, bude zadání novelizace výše uvedených zákonů v gesci MV součástí akčního plánu na období 2007 – 2008.

II/F Detekce drog u účastníků silničního provozu

Stávající úprava (§ 124 odst. 8 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů) opravňuje uniformované policisty ve vztahu k účastníkům silničního provozu vyzvat řidiče, aby se podrobil odbornému lékařskému vyšetření, není-li ovlivněn návykovou látkou. Výrazným nedostatkem v této oblasti je však skutečnost, že stávající legislativa neumožňuje uniformovaným policistům u účastníků silničního provozu, provést orientační zkoušku na přítomnost OPL v organismu, přestože již na trhu tyto homologované přístroje a systémy existují. Ředitelství služby dopravní policie PP ČR navrhlo v roce 2004 změnu zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů, která se týkala mimo jiné i zavedení povinnosti pro řidiče, podrobit se na výzvu policisty orientační zkoušce, není-li ovlivněn návykovou

látkou. Návrh zákona je stále ve schvalovacím procesu Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, přičemž jeho účinnost je plánována na 1. 1. 2006. K tomuto datu proto musí být Policie ČR připravena orientační detekci drog u účastníků silničního provozu provádět. V této souvislosti je nutné vybavit všechny příslušníky dopravní policie vhodnými detekčními soupravami a znalostmi v oblasti identifikace vnějších znaků užití OPL v organismu. Samotná realizace nákupu detekčních souprav však podléhá nabytí účinnosti novelizace výše uvedeného zákona.

II/G Mezinárodní spolupráce

Je mimo jakoukoliv pochybnost, že mezinárodní spolupráce hraje v boji s organizovaným zločinem, zapojeným do nelegálního obchodu s narkotiky klíčovou roli. Spolupráce NPC se zahraničními partnery probíhá formou vzájemné výměny informací k jednotlivým případům, vyřizováním žádostí o právní pomoc, plánováním společných policejních akcí a s některými partnery i v rámci poskytování výcvikových možností v různých oblastech. Důležitým instrumentem pro zahraniční spolupráci je působení styčných důstojníků, z nichž někteří jsou umístěni přímo v Praze. Obecně lze konstatovat, že s většinou členských států EU je spolupráce na velmi dobré úrovni, a to mimo jiné i díky pobočkám Europolu a Sirene, působícím na Policejním prezídiu ČR.

Dlouhodobě liknavé vyřizování dožádání NPC k jednotlivým případům existuje ze strany Itálie a Španělska. V roce 2004 sice proběhla úspěšná právní pomoc s italskými partnery na operaci Titánium, přesto však přetrvávají problémy s včasným vyřizováním dožádání ze strany italských úřadů, způsobených složitými administrativními postupy. Problémy v součinnosti jsou shledávány ve vztazích se Slovenskem, i když v roce 2004 došlo k jejich zlepšení. Dobré předpoklady pro vzájemnou kooperaci, kterou je však třeba dále rozvíjet, existují ve vztazích s Ruskou federací, Polskem, a Rumunskem. Zlepšení situace s Polskem by mohlo ovlivnit uzavření dlouhodobě připravované smlouvy o policejní spolupráci. Ruská federace je významným partnerem pro potírání nelegálního obchodu především s heroinem, který je do ČR pašován tzv. hedvábnou cestou, tedy přes středoasijské republiky, Ruskou federaci a Ukrajinu. Tradičně dobré vztahy existují na úrovni ministerstva vnitra Ruské federací, avšak s nově vzniklou Federální protidrogovou službou, přes intenzivní snahy styčného důstojníka Policie ČR v Moskvě, je situace opačná. S ohledem na tranzit heroínu po tzv. hedvábné cestě a na velice početnou ukrajinskou komunitu v ČR, spolupráce s Ukrajinou neodpovídá jejímu teritoriálnímu významu. Impulsem pro zlepšení situace by mohlo být ustavení styčného důstojníka Policie ČR v Kyjevě, k němuž došlo koncem roku 2004. Jako špatnou lze hodnotit spolupráci s Thajskem, které v roce 2003 vyvinulo pouze enormní iniciativu směřující k převozu dvou českých pašeráků heroínu z thajského vězení do České republiky. Ve středu pozornosti boje proti zločineckým strukturám, které zabývají nelegálním obchodem s drogami jsou země Západního Balkánu (Chorvatsko, Bosna a Hercegovina, Srbsko - Černá Hora, Makedonie a Albánie). Vhodnou platformou pro spolupráci s těmito státy je Pakt stability, v jehož rámci působí i zástupce ČR. Tato příležitost však není využívána beze zbytku. Ministerstvo vnitra ČR v současné době, s ohledem na finanční a personální možnosti vyhodnocuje formy zintenzívnění spolupráce se svými balkánskými partnery.

V lednu 2005 byla Česká republika vyzvána Velkou Británií k pomoci afgánské vládě v boji proti drogám. Součástí žádosti byl mimo jiné dokument „The 2005 Counter Narkotics Implementations Plan“, jehož základem je 7 pilířů (komunikační kampaň, alternativní

plodiny, legislativa, soudnictví, likvidace polí, budování institucí a snižování poptávky). Ministerstvo vnitra tuto iniciativu Velké Británie vítá a výše uvedený dokument pokládá za konstruktivní návrh dlouhodobého řešení situace v Afganistanu. V návaznosti na stanovisko NPC je možné nabídnout např. o vyslání policejních expertů, kteří mohou být nápomocni s výcvikem afgánských policistů v oblasti vyšetřování a odhalování kriminality spojené s drogami. Z povahy věci je zřejmé, že veškerá pomoc Afganistanu bude dále specifikována a koordinována s ostatními členskými zeměmi EU.

Aktivity v oblasti prohlubování mezinárodní spolupráce jsou Ministerstvem vnitra a příslušnými útvary Policie ČR vyvíjeny průběžně, proto nejsou formulovány do konkrétních opatření v předloženém materiálu.

III.

Cíle, strategie a opatření

Hlavní cíle Národní strategie protidrogové politiky 2005 - 2009

V kontextu vyváženého uplatňování tří základních strategií - snižování nabídky drog, snižování poptávky po drogách a snižování potenciačních rizik spojených s jejich užíváním byly národní strategií stanoveny dva hlavní cíle:

1. **Potírat organizovaný zločin zapojený do nezákonného nakládání s drogami a vymáhat dodržování zákonů ve vztahu k distribuci legálních drog.**
2. **Snižit užívání všech typů drog a potenciační rizika a škody, které mohou jednotlivcům a společnosti v důsledku jejich užívání nastat.**

Specifický cíl č. 1

Snižovat dostupnost legálních a nelegálních drog pro obecnou populaci a zejména pro nezletilé mladé lidi prostřednictvím efektivnějšího využívání existujících legislativních a institucionálních nástrojů.

Indikátory

- Účinnější řešení dostupnosti a zneužívání drog v daném teritoriu formou zkvalitnění spolupráce mezi Policií ČR, místní samosprávou a příslušnými nevládními organizacemi.
- Zvýšení rizika postihu nejvyšších článků zločineckých struktur zapojených do nelegálního obchodu s narkotiky, prostřednictvím zajišťování a odčerpávání výnosů z trestné činnosti, využíváním institutu korunního svědka (po jeho zavedení do právního řádu ČR) a eliminaci aktivit organizovaného zločinu v oblasti informačních a komunikačních technologií.
- Získání přehledu o dostupnosti a zneužívání drog mezi příslušníky národnostních a etnických menšin.
- Zefektivnění komunikace a vzájemné výměny informací mezi útvary Policie ČR v oblasti potírání drogové kriminality (počty koordinačních porad, počty a skladba účastníků, počty zaslaných hlášení o výskytu shodných vzorků tablet syntetických drog, zvýšení podílu stíhaných trestných činů kvalifikovanějších skutkových podstat).
- Snižování dostupnosti zneužívaných léků pro přímé užívání nebo pro využívání léků a léčivých přípravků k výrobě drog prostřednictvím provádění kontrol lékáren

pověřenými policisty, na základě oprávnění stanovených zákonem č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů.

- Zkvalitnění spolupráce Policie ČR s orgány celní správy při potírání nelegálního obchodu s narkotiky.

Strategie

- Zkvalitnit komunikační mechanismy mezi Policií ČR, místní samosprávou a nevládními organizacemi při řešení záležitostí zneužívání drog v daném teritoriu.
- Zefektivňovat zajišťování a odčerpávání výnosů z trestné činnosti, využívání institutu korunního svědka (po jeho zavedení do právního řádu ČR) a výkon policejní práce při potírání aktivit organizovaného zločinu v oblasti informačních a komunikačních technologií.
- Získání kvalitních informací o dostupnosti a zneužívání drog mezi příslušníky národnostních a etnických menšin.
- Zvyšovat kvalitu práce jednotlivých útvarů Policie ČR, které se zabývají potíráním drogové kriminality, prostřednictvím zlepšení vzájemné výměny informací a zavedením centralizace informací o výskytu shodných vzorků tablet syntetických drog.
- Vytvoření organizačních předpokladů pro výkon působnosti Policie ČR v oblasti provádění kontrol lékáren, na základě zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů.
- Zefektivnit formalizaci smluvních vztahů mezi Policií ČR a orgány celní správy.

Aktivita č. 1

Určit policistu, zařazeného u služby kriminální policie a vyšetřování, který se zabývá vyšetřováním drogové kriminality na okresním (městském) ředitelství Policie ČR (v Praze se jedná o obvodní ředitelství Policie ČR), který bude pověřen spoluprací s místní samosprávou a příslušnými nevládními organizacemi, v oblasti snižování dostupnosti drog a dalších záležitostí veřejného pořádku, souvisejících se zneužíváním drog v daném teritoriu. Iniciovat pravidelný, osobní kontakt (minimálně jedenkrát měsíčně) výše uvedených, pověřených policistů s regionálními protidrogovými koordinátory, působícími na obcích s rozšířenou působností a zástupci příslušných nevládních organizací.

Garant : MV (PPČR, OBP MV)

Milník : červenec 2005 - jmenování kontaktní osoby na jednotlivých okresních ředitelstvích Policie ČR a zaslání informace o jejím jmenování, včetně kontaktu (tel., e-mail) Odboru bezpečnostní politiky MV.

srpen 2005 - zahájení spolupráce s výše uvedenými subjekty.

Výstupy : komplexnější a efektivnější řešení dostupnosti a zneužívání jak legálních, tak nelegálních drog na místní úrovni.

Výsledky : kvalitní výměna informací, vzájemná podpora a plánování společných opatření, směřujících k omezování dostupnosti a zneužívání drog v daném regionu.

Aktivita č. 2

Analyzovat situaci v oblasti zajišťování a odčerpávání výnosů z trestné činnosti zločineckých struktur a navrhnout opatření jak legislativní, tak případně nelegislativní povahy k odstranění zjištěných nedostatků.

Garant : MV (OBP), MS

Milníky : průběžně, prosinec 2006

Výstupy : průběžně formulovat konkrétní opatření, směřující k zefektivnění zajišťování a odčerpávání výnosů z trestné činnosti zločineckých struktur.

Výsledky : vytvoření předpokladů pro fungování systému, který umožní orgánům činným v trestním řízení efektivní zajišťování a odčerpávání maximálního objemu výnosů z trestné činnosti organizovaného zločinu, a to jak prostředky trestně právními, tak i případně mimotrestními, např. s využitím institutů občanského nebo daňového práva.

Aktivita č. 3

Po zavedení institutu korunního svědka do právního řádu ČR, průběžně analyzovat jeho využívání orgány činnými v trestním řízení a navrhnout řešení k odstraňování problémů, souvisejících s jeho aplikací.

Garant : MV (OBP), MS

Milníky : průběžně, prosinec 2006

Výstupy : průběžné odstraňování problémů, bránících maximálnímu využívání institutu korunního svědka orgány činnými v trestním řízení.

Výsledky : efektivním využíváním institutu korunního svědka budou orgány činné v trestním řízení schopny účinněji postihovat nejvyšší články organizovaného zločinu.

Aktivita č. 4

Po nabytí účinnosti zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů, průběžně vyhodnocovat nově specifikovaná pravidla spolupráce **internetových operátorů** s Policií ČR, při plnění jejích zákonem uložených povinností.

Garant : MV (OBP)

Milníky : průběžně, prosinec 2006

Výstupy : zkvalitňování spolupráce internetových operátorů s Policií ČR, zejména v oblasti provádění odposlechů datové komunikace.

Výsledky : zefektivnění výkonu policejní práce při potírání aktivit organizovaného zločinu v oblasti využívání moderních informačních a komunikačních technologií.

Aktivita č. 5

Zmapovat situaci a navrhnout opatření preventivního a případně i represivního charakteru, směřujících ke snižování dostupnosti a zneužívání drog mezi příslušníky národnostních a etnických menšin v ČR.

Garant - MV (PPČR)

Milníky - listopad 2006 – vypracování zprávy o dostupnosti a zneužívání drog mezi příslušníky národnostních a etnických menšin v ČR styčnými důstojníky pro problematiku menšin ve spolupráci s příslušnými policisty krajských správ Policie ČR,
prosinec 2006 - zaslání zprávy prostřednictvím PP ČR Odboru bezpečnostní politiky MV

Výstupy : získání přehledu o dostupnosti a zneužívání drog mezi příslušníky národnostních a etnických menšin, dle teritoriální působnosti jednotlivých krajských správ Policie ČR.

Výsledky : efektivnější plánování opatření, směřujících ke snižování dostupnosti a zneužívání drog mezi příslušníky národnostních a etnických menšin.

Aktivita č. 6

Zvyšovat účinnost policejní práce při odhalování, dokumentování a vyšetřování drogové kriminality s cílem snižování nabídky drog na všech úrovních (výroba, pouliční distribuce, obchodování ve velkém, organizovaná mezinárodní drogová kriminalita) prostřednictvím zkvalitnění vzájemného předávání informací o ověřených metodách a postupech na společných poradách policistů zařazených u služby kriminální policie a vyšetřování na okresní, krajské a centrální úrovni, organizované NPC nebo za účasti pracovníků NPC.

Garant : MV (PP ČR)

Milníky : průběžně, minimálně 2 x ročně

Výstupy : zefektivnění vzájemné informovanosti mezi jednotlivými útvary Policie o zkušenostech, osvědčených postupech a metodách policejní práce při potírání drogové kriminality.

Výsledky : zkvalitnění policejní práce v oblasti odhalování, dokumentování a vyšetřování drogové trestné činnosti.

Aktivita č. 7

Vytvoření centrálního systému bezodkladného hlášení o zajištěných tablet syntetických drog (stimulantů a drog amfetaminového typu včetně tablet drogy extáze) za účelem zamezení duplicity aktivit příslušných útvarů Policie ČR k odhalení jejich zdroje a dále k umožnění odhalení a zadokumentování organizovaného charakteru dovozu, distribuce nebo výroby.

Garant : MV (PP ČR)

Milníky - červen 2005 - vytvoření návrhu centrálního systému bezodkladného hlášení
říjen 2005 - spuštění zkušebního provozu
leden 2006 - provedení úprav po vyhodnocení zkušebního provozu
březen 2006 - spuštění rutinního provozu

Výstupy : využívání centrálního systému bezodkladného hlášení v běžné policejní práci

Výsledky : účinnější postih nejvyšších článků zločineckých struktur prostřednictvím operativní koordinace postupu jednotlivých útvarů Policie ČR, případně bezodkladné navázání spolupráce se zahraničními partnery.

Aktivita č. 8

Provést revizi stávajících smluvních forem spolupráce mezi Policií ČR a orgány celní správy (včetně prováděcích předpisů k dohodě o spolupráci mezi Policií ČR a Generálním ředitelstvím cel) a jejich novelizace, uzavření dohody o zapojení orgánů celní správy do centrálního systému bezodkladného hlášení, uzavření dohody o spolupráci v oblasti kontroly legálního nakládání s prekursory.

Garant : MV (PPČR), MF (GŘC)

Milníky - červen 2005 - revize stávajících dohod a určení rozsahu novelizací
říjen 2005 - příprava návrhů novelizací a nových dohod v oblasti prekurzorů a syntetických drog
prosinec 2005 - zahájení schvalovacích procedur
červen 2006 - zahájení spolupráce podle schválených dohod

Výstupy : novelizace stávajících smluvních forem spolupráce mezi Policií ČR a orgány celní správy, včetně uzavření nových dohod v oblasti potlačování nabídky drog.

Výsledky : zkvalitnění spolupráce mezi policejními a celními orgány v oblasti snižování nabídky OPL, zejména v oblasti zamezení úniku prekurzorů ze sféry legálního nakládání a zvýšení úrovně postihu organizátorů nedovolené výroby a obchodu s OPL

Aktivita č. 9

Zavedení výkonu působnosti Policie ČR v oblasti provádění kontrol v lékárnách na základě § 34 odstavce 1 písm. b) zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů.

Garant : MV (PPČR), ve spolupráci s MZ

Milníky - červenec 2005 - určení vybraných policistů, zařazených u služby kriminální policie a vyšetřování kteří budou oprávněni k provádění kontrol v lékárnách

srpen 2005 - zahájení školení pověřených policistů ve spolupráci se Státním inspektorátem omamných a psychotropních látek MZ

prosinec 2005 - zahájení několika kontrol ve vytipovaných lékárnách

únor 2006 - vyhodnocení výsledků kontrol, včetně vyhodnocení úrovně zaškolení, výběru policistů a předložení návrhů ke zlepšení účinnosti

květen 2006 - určení dalších policistů a jejich zaškolování

září 2006 - rutinní využívání možností provádění kontrol v lékárnách

Výstupy : provádění kontrol v lékárnách pověřenými policisty, na základě oprávnění stanovených zákonem č. 167/1998 Sb., o návykových látkách, ve znění pozdějších předpisů.

Výsledky : snížení dostupnosti zneužívaných léků pro přímé užívání nebo pro využívání léků a léčivých přípravků k výrobě drog.

Specifický cíl č. 2

Stabilizovat, případně snížit spotřebu legálních a nelegálních drog ve společnosti, zejména mezi nezletilými mladými lidmi.

Indikátory

- Ve všech školách a školských zařízeních v oblasti primární prevence působí vyškolení policisté, kteří k realizaci primární prevence používají jednotný program a jednotnou metodiku.
- Sestavení přehledu o preventivních aktivitách a metodách, které provádí obecní policie, a jeho distribuce příslušným zřizovatelům obecních policí k využití.
- Používání efektivních evaluačních mechanismů u programů primární prevence, které jsou zaměřené zejména na děti, mládež a na další nejohroženější cílové skupiny.

Strategie

- Sjednotit působení Policie ČR v primární prevenci realizované ve školách a školských zařízeních.
- Nabídnout všem zřizovatelům obecních policí, že na základě vyžádaných informací, bude MV sestaven přehled preventivních aktivit realizovaných strážníky obecních policí.
- Zvýšení efektivity programů primární prevence formou podpory specifických programů na nejohroženější cílové skupiny a zkvalitnění jejich evaluačních mechanismů.

Aktivita č. 1

Vytvořit modelový program primární prevence působení policistů ve všech typech škol a školských zařízeních. Modelový program zaměřit především na zvyšování právního vědomí, nebezpečí využívání nezletilých distributorů drog, včetně nebezpečí zneužívání legálních drog a anabolických steroidů.

Garant - MV (OPK MV)

Milníky: květen 2005 - vybrat nejvhodnější program z již používaných policejních projektů v oblasti primární prevence
červen 2005 - úprava a rozpracování výše uvedeného programu
říjen 2005 - zveřejnění programu na internetových stránkách MV
prosinec 2005 - vydání programu v tištěné podobě a zabezpečení jeho následné distribuce všem krajským správám a okresním ředitelstvím Policie ČR.

Výstupy : ředitelé škol jsou seznámeni s používaným jednotným programem, znají jeho obsah, program je veřejně k dispozici.

Výsledky : realizace programů primární prevence dle jednotného modelového programu.

Aktivita č. 2

Vytvořit jednotný metodický postup pro působení policistů v oblasti primární prevence.

Garant - MV (OPK MV)

Milníky - prosinec 2005 - zpracovat manuál (závaznou metodiku) aplikace vypracovaného vytvořeného modelového programu
březen 2005 - seznámit všechny (pracovníky PIS) působící při krajských správách Policie ČR s aplikací manuálu (metodiky)
prosinec 2006 - proškolit všechny (pracovníky PIS) působící na při okresních ředitelstvích Policie ČR, kteří budou dále působit jako školitelé příslušných policistů, kteří se podílejí na realizaci programů primární prevence.

Výstupy - modelový program i manuál (metodický postup) jsou zavedené do praxe Policie ČR, která jeho používáním garantuje kvalitu svého působení a je zaveden systém policejních školitelů v programu primární prevence na úrovni okresních ředitelství Policie ČR.

Výsledky - efektivní a profesionální realizace programů primární prevence zaměřené na děti a mládež.

Aktivita č. 3

Sestavení přehledu preventivních aktivit (metod a programů) které jsou realizovány strážníky obecních policií v ČR.

Garant - MV (OPK MV ve spolupráci s OBP MV)

Milníky : září 2005 - vypracování jednotného dotazníku pro zjištění výše uvedených informací
prosinec 2005 - rozeslání dotazníku všem zřizovatelům obecních policíí
červen 2006 - sestavení přehledu preventivních aktivit a jeho distribuce všem zřizovatelům obecních policíí

Výstupy - zřizovatelé obecních policíí budou mít k dispozici přehled preventivních aktivit obecních policíí v ČR.

Výsledky - na základě vytvořeného přehledu mohou zřizovatelé obecních policíí využívat osvědčené preventivní programy realizované v jiných regionech.

Aktivita č. 4

Zkvalitnit evaluační mechanismy u všech preventivních programů zaměřených na problematiku drog.

Garant : MV (OPK MV)

Milníky : červenec 2005 - vytvořit hodnotící listy pro programy primární prevence
prosinec 2005 - zavést aktualizované evaluační mechanismy do praxe

Výstupy : zefektivnění evaluačních mechanismů pomocí hodnotících listů pro programy primární prevence.

Výsledky : programy primární prevence jsou efektivněji hodnoceny a na základě výsledků jsou pravidelně modifikovány.

Aktivita č. 5

Podporovat v rámci programů prevence kriminality na místní úrovni specifické programy primární prevence v oblasti omezení zneužívání drog u cílových skupin imigrantů, Romů a tzv. experimentátorů.

Garant : MV (OPK MV)

Milník : listopad 2005 - vyhlášení dotačních Programů prevence kriminality na místní úrovni na rok 2006, jehož součástí budou výše uvedené priority v oblasti prevence zneužívání drog.
2006 - podpora specifických programů, zaměřených na výše uvedené cílové skupiny

Výstupy : realizace specifických programů zaměřených na výše uvedené cílové skupiny, které budou finančně podpořeny z Programu prevence kriminality na místní úrovni.

Výsledky : zefektivnění primární prevence formou realizace programů zaměřených na výše uvedené, nejohroženější cílové skupiny.

Specifický cíl č. 3

Snížit potenciální rizika užívání všech typů drog a ekonomické, zdravotní a sociální dopady jejich užívání na jedince a společnost.

Indikátory

Po vstupu v platnost novely zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů, budou příslušníci dopravní policie schopni řádně vykonávat působnost v oblasti orientačního testování přítomnosti nelegálních drog u účastníků silničního provozu.

Strategie

Zajistit proškolení příslušníků dopravní policie k identifikaci vnějších znaků užití OPL v organismu a jejich vybavení vhodnými detekčními soupravami k orientačnímu testování přítomnosti OPL u účastníků silničního provozu.

Aktivita č. 1

Zabezpečit materiálně technické vybavení příslušníků dopravní policie k orientačnímu testování přítomnosti OPL u účastníků silničního provozu.

Garant : MV (PP ČR)

Milníky - květen - červenec 2005 - provést výběrové řízení k nákupu vhodných detekčních souprav

- prosinec 2005 - realizovat a nákup zajistit distribuci vybraných detekčních souprav
- leden 2006 - po vstupu v platnost novely zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů, provádět orientační testování přítomnosti OPL u účastníků silničního provozu.

Výstupy - vybavit příslušníky dopravní policie vhodnými detekčními soupravami k orientačnímu zjištění přítomnosti OPL u účastníků silničního provozu.

Výsledky - minimalizovat ohrožení v souvislosti s užíváním všech typů návykových látek v silničním provozu.

Aktivita č. 2

Proškolit všechny policisty, zařazené u služby dopravní policie v oblasti identifikace vnějších znaků užití OPL.

Garant - MV (PP ČR)

Milníky - červen 2005 - vypracování vzdělávacího programu
prosinec 2005 - proškolení všech policistů zařazených u dopravní policie

Výstupy - vypracování vzdělávacího programu a manuálu pro identifikaci vnějších znaků užití OPL a proškolení policistů zařazených u dopravní policie.

Výsledky - využití získaných informací policisty zařazených u služby dopravní policie při běžných kontrolách účastníků silničního provozu.